

המאבק בכהניזם ובגזענות הרשמית

מחבר: עיסאם מח'ול.

תאריך: 4-7 בדצמבר 1985.

מקור: [המפלגה הקומוניסטית הישראלית הוועידה ה-20, כרך שני](#).

תמלול לקידוד\הגהה: גל י.

חיפה העיר וחיפה המחוז סבלו ישירות בתקופה שבין שתי הוועידות ממדיניות התלות באימפריאליזם האמריקאי. חיפה הוצעה לאמריקאים ע"י ראש הממשלה דאז, מנחם בגין, כבסיס לצי הששי התוקפני. מאז פוקדות אותה בתדירות גבוהה נושאות-מטוסים ואוניות מלחמה גרעיניות אחרות.

כיום יותר ויותר אנשים בחיפה רואים את הסכנות הטמונות בהפיכת נמלה לבסיס אמריקאי וליעד ישיר בעת מלחמה.

חיפה, כמרכז תעשייתי, נושאת בגופה צלקות כואבות עקב המשבר העמוק והכל-צדדי של הקפיטליזם המונופוליסטי הישראלי. חיפה תופסת את המקום הראשון בישראל בשיעור האבטלה, בסגירת המפעלים ובפיטורי עובדים. יעידו על כך המשבר של מפעלי אתא, מספנות ישראל, וולקן, מיתמר, טיב-טוב, ומעל ל-7,000 המובטלים. חשיפתו בפני ציבור העובדים של הקשר בין התלות באמריקאים לבין האבטלה ושחיקת השכר היא בעלת משקל מיוחד בפעילות מחוז חיפה.

לתקופה שבין שתי הוועידות, ובמיוחד לקראת מלחמת לבנון ואחריה, היו אופייניות פעולות המחאה, שעמדו בסימן של פריצה מסיבית אל הרחוב. עשרות הפגנות ועצרות ועשרות הפצות של חומר אורגני במרכזי העיר, במקומות העבודה ובשכונות. הכלי שאיפשר פעילות רחבה כזו היה הוועדים נגד המלחמה בלבנון, לסולדריות עם אוניברסיטת ביר-זית ונגד הגזענות. בסיכום פעילותנו בין שתי הוועידות ניתן לומר, כי דווקא משום שהמצב ברחוב קשה, אנו נחוצים בו עוד יותר. מחובתנו להרגיל את הציבור לכך, שסיסמאותינו ומאבקנו הם חלק מהנוף הפוליטי. והרי עמידה איתנה, ללא היסוסים, מול האווירה הכללית המאיימת ברחוב הישראלי, רק היא יכולה למשוך כוחות חדשים למאבק, לתרום לגיבוש עמדותיהם הפוליטיות ולסייע בידיהם להתגבר על הרתיעה ממאבק ועל הייאוש. ניתן לסכם, שהמאסיביות ביציאה אל הרחוב, תוך כדי ניהול ויכוח פוליטי ורעיוני עם בעלי-בריתנו בוועדים הציבוריים, לא רק שהוכיחו את עצמם כגורם המדרבן כוחות חדשים להצטרף למאבק, אלא שהם גם תרמו לייצוב הוועדים נגד המלחמה והכיבוש.

על רקע פעילות זו הצלחנו להרחיב את שורות המפלגה במחוז ב-27 אחוז (נטו) בין שתי הוועידות מקרב צעירים ערבים ויהודים.

הרחבת השורות מוכיחה, שהפעילות בקרב הציבור הרחב אינה נחלתם של החברים היהודים בלבד; זוהי גם חובתם של חברים ערביים בשכונה, בקמפוסים ובמקומות העבודה.

דו"ח הוועד המרכזי קובע, שבשנים שלאחר הוועידה ה-19 התפשטה מאוד הגזענות בישראל ולבשה צורה פוגרומיסטית מובהקת, ובו בזמן גברה סכנת הפאשיזם. דו"ח הוועד המרכזי מנתח בצורה מדעית את התפתחות המבנה הכלכלי חברתי של ישראל כבסיס החומרי המסוגל להצמיח פאשיזם, וקובע שהכניזם פועל להכנת בסיסו ההמוני. אין ספק, שהמאבק נגד הכניזם הוא מאבק בעל חשיבות ממדרגה ראשונה, והקמת תנועה אנטי-כהניסטית רחבה עשויה להיות נקודת-זינוק למאבק בגזענות. אך אין פירוש הדבר, שהיא כבר כיום בעלת משמעות כזאת.

לא כהנא וקומץ מרעיו הם הסכנה העיקרית לדמוקרטיה בישראל, ואפילו לא אנשים כאריאל שרון, יובל נאמן ורפאל איתן. ממשלת "האחדות הלאומית", המבצעת מדיניות גזענית, מעודדת רוצחי ערבים ומחפה עליהם, מוכיחה, שהניגוד בין הכהניזם לבין הגזענות הרשמית, הוא בין גזענות בוטה וברוטלית, שקיומה מעורר את החוש האנטי-גזעני בציבור, לבין גזענות מוסווה יותר.

מסקנתי היא, שהתנועה האנטי-גזענית בישראל, בה אנו פועלים, צריכה להיאבק ללא-היסוס הן נגד הכהניזם והן נגד המדיניות הרשמית הגזענית, המתבססת על האידיאולוגיה הציונית. אי-העקביות בהבנת עניין זה בקרב כוחות שהשתתפו תחילה בוועד נגד הגזענות היא שעמדה מאחורי שרשרת הפילוגים שפקדה את הוועד. דווקא כהנא, בפולמוס שהוא מנהל עם החוגים הציוניים השליטים האוסרים על הופעתו בבתי-ספר, מבליט את הסתירה המובהקת בין הציונות לבין הדמוקרטיה. אין משמעות הדבר, שכל מי שמגדיר את עצמו כציוני הוא גזען. ציונים רבים פועלים יחד איתנו במאבקים דמוקרטיים שונים. תפקידם של האנטי-גזענים העקביים הוא לחשוף את הסתירה בין ציונות ודמוקרטיה באמצעות ויכוח רעיוני בלתי מתפשר. הוועדים נגד הגזענות יהיו עקביים יותר, כאשר נשכנע אותם בהגיון הפנימי המקשר בין המאבק נגד הגזענות לבין המאבק נגד הכיבוש והמלחמה, שהם מקור ההשראה לגזענות והגורם להתנוונותה של החברה הישראלית.

שליטי ישראל וארה"ב מאיימים בשרביט המלחמה, הפאשיזם וגזילת הקרקעות, כדי להשיג ויתורים משפילים מהמנהיגים הערביים והפלסטיניים בראשות אש"ף. מנהיגי הימין הערבי והפלסטיני שעייפו מדרך המאבק, הם מצידם מפחידים את עמם בסכנות הפאשיזם, כדי להשיג תמיכה המונית בגישתם התבוסתנית, המוותרת על זכויותיו הצודקות של העם הפלסטיני.

עמידתו האיתנה של העם הפלסטיני ומאבקם של כוחות השלום בישראל הנסמכים על כוחות השלום והקידמה בעולם, ובראשם ברית-המועצות, הם שיפתחו את השער אל השלום הצודק באזורנו.